

BORBA S PREDRASUDAMA

Sa 6 godina shvatila je da je drukčija, ali to je dugo skrivala od svih: "Opsovao mi je mater, ali nešto me drugo najviše zaboljelo"

Piše **Saša Vejnović**, 28. studenoga, 2023. @ 23:45

Danijela Halilović
Foto: Privatna arhiva

Danijela Halilović dugo je skrivala od drugih da je Romkinja. Unatoč tome morala je biti najbolja da bi uopće dobila priliku. Danas želi pomoći drugim sunarodnjacima, ohrabriti ih da mogu ostvariti ono što žele, a vlastitim primjerom to i dokazuje.

"Imala sam šest godina kad sam shvatila da sam drukčija. Kao mala djevojčica, ležala sam u krevetu i razmišljala gdje uopće pripadam. Znala sam da Romi nemaju svoju državu, bila sam zbunjena. Danas mislim da sam našla svoje mjesto, jasno mi je da ovdje pripadam. I ne želim da jednog dana imam dijete koje će sa šest godina razmišljati u svom krevetiću gdje mu je mjesto", priča nam **Danijela Halilović**, 25-godišnja djevojka iz Zagreba koja je veći dio svog života od drugih skrivala da je Romkinja.

Rođena je u Zagrebu, gdje je i odrasla. Nekoliko godina živjela je u Italiji, ali se ubrzo vratila u svoj grad te u njemu živi i danas. Iako je bila odlična učenica, nije se usudila puno maštati o budućnosti. Bila je uvjerena da će nastaviti školovanje za frizerku ili radnicu u ugostiteljstvu. Ali baš negdje u osmom razredu jedan ju je prijatelj potaknuo da ide za onim što voli. A voljela je kemiju.

"Oko mjesec dana prije kraja osmog razreda došla sam kući i roditeljima rekla da želim upisati Prirodoslovnu školu Vladimira Preloga. Roditelji su mene i sestru uvijek gurali i poticali da idemo dalje, ali nisu uopće očekivali takav rasplet. Majci je to bilo posebno važno, nju su njezini roditelji ispisali iz osnovne škole nakon 1. razreda", kaže Danijela, koja je kroz srednju školu prošla glatko i često su je profesori isticali kao primjer.

"Trebalo te na kolac i u komoru"

I u to su vrijeme tek rijetki iz njezine blizine znali da je Romkinja. Vrlo je rano odlučila to tajiti, a sa svakim ružnim događajem bila je samo sigurnija u tu odluku. U sjećanje joj se urezalo i iskustvo koje je njezina 10 godina starija sestra, tada srednjoškolica, podijelila nakon povratka iz škole. "Jednom joj je u školi netko rekao da je treba nabiti na posoljeni kolac i baciti u plinsku komoru. Tada sam bila potpuno sigurna u odluku da neću govoriti da sam Romkinja", kaže Danijela.

PROČITAJTE I OVO

Nije ona to krila zbog stida. "Pa nisam napravila ništa loše da se trebam sramiti. Mislim da oni koji se skrivaju to čine iz straha. Bojiš se kako će te ljudi prihvatiti. A taj se strah gomila..."

Svijetle je puti, govori poput svake druge Purgerice... No iskusnom šovinističkom oku ipak ništa ne može promaknuti. A takvih se, nažalost, uvijek nađe.

"Jednom mi je u tramvaju neki čovjek opsovao mater cigansku jer sam stajala do vrata čekajući da izađem na stanici. I nije me toliko zaboljela ta njegova psotka, koliko to što ga je cijeli tramvaj podržavao", kaže Danijela, koja se u tom trenutku nije osjećala posramljeno: "Zašto bih se sramila, pa nisam ništa učinila. Bila sam bijesna i osjećala sam se bespomoćno... grozan osjećaj."

"Dala je krv i znoj za mene, zar da to prokockam?"

Danijelu su u životu najviše motivirale dvije stvari. Prva su omalovažavanje i posprdni komentari kakvih se naslušala u djetinjstvu. "Govorili su mi da nikad ništa od mene neće biti. A upravo me takve stvari guraju dalje. Zainatiš se tada, jednostavno te to hrani i daješ još više od sebe da uspiješ", kaže Danijela. I ona je vrlo rano osvijestila da zbog svoga porijekla mora biti najbolja kako bi uopće dobila priliku.

Druga velika motivatorica njezina je majka. "Njoj je školovanje bilo oduzeto, često to spominje i vidim koliko žali za tim. Njezin je život bio težak, s 12 je godina počela raditi. Zar da ja prokockam priliku, a ona je dala krv i znoj da mi to omogući", kaže Danijela.

Danijela Halilović
(Foto: Privatna arhiva)

U srednjoj školi možda je tek pokojni profesor znao da je Romkinja, a među njima je bio i onaj iz povijesti, koji je na neki način posijao sjeme zbog kojeg je kasnije izišla iz ormara. "On je bio sjajan, izuzetno je puno s nama razgovarao, pomagao nam, zanimao se za naše probleme, pokušavao nam pomoći da ih riješimo. Tako je i mene tu i tamo poticao i ohrabrivao na to da slobodno kažem da sam Romkinja", kaže Danijela.

Konačno je prelomila nakon što je jedne godine prihvatila poziv Saveza Roma da dođe u ljetni kamp. Tamo je upoznala druge mlade Rome koji su otvoreno govorili o svom životnom putu i shvatila je da i ona želi tamo motivirati druge, pokazati im da vrijede, da mogu, da se ne boje.

Neke "prijatelje" izgubila

Otkako je izišla iz ormara, izgubila je neke ljude za koje je mislila da su joj prijatelji. Ne žali zbog toga, već zbog činjenice da se nisu uspjeli odvojiti od stereotipa i predrasuda.

Danas je završna godina fizioterapije na Zdravstvenom učilištu, stažira u zagrebačkom domu zdravlja i jako dobro zna kojim putem ide. "Jako me zanima postoperativna rehabilitacija, nadam se da ću se time moći baviti. I ne namjeravam ići van, ostat ću ovdje. Zagreb je moj dom, tu se najbolje osjećam."

* Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije.